

PALVELUJEN METATIEDOT

OHJELMA

1. Johdanto

- Mitä ovat INSPIRE-verkkopalvelut?
- Mitä hyötyä on metatietojen laatimisesta?

2. INSPIRE-palvelujen metatiedot

- Mitä metatietoja palvelun kuvailu sisältää?
- Mitä eri elementteihin tulee kirjoittaa?

3. Paikkatietohakemiston käyttö

- Miten editoin palvelun metatietoja?
- Miten validoin metatiedot ja tulkitseen validoinnin tuloksia?

4. Aineistot ja palvelut INSPIRE Geoportal –palvelussa

- Mikä INSPIRE Geoportal?
- Miten aineistot ja palvelut näkyvät geoportaalissa?
- Miten aineistot ja palvelut linkittyvät toisiinsa?

JOHDANTO

INSPIRE-PALVELUT

INSPIRE-verkkopalvelut

- Katselupalvelu (WMS)
 - Rajapintapalvelu, jonka kautta voidaan katsella INSPIRE-aineistoja
- Latauspalvelu (WFS, Atom-syöte, REST)
 - Rajapintapalvelu, josta voidataan omalle koneelle / palvelimelle INSPIRE-aineistoja
- Hakupalvelu (CSW, käytännössä Paikkatietohakemisto)
 - Rajapintapalvelu, josta voidaan hakea INSPIRE-aineistojen ja –palvelujen metatietoja
- Muunnospalvelu (ei toteutuksia tiettävästi Suomessa)
- Muu palvelu

Lisäksi INSPIRE-palveluita ovat **paikkatietopalvelut (Spatial Data Services)**, joita ovat mm. karttapalvelut, joissa hyödynnetään INSPIRE-verkkopalvelujen kautta INSPIRE-aineistoja.

- Esimerkki: Paikkatietoikkuna
- Paikkatietopalveluille on osittain erilaiset metatietovaatimukset, jotka käydään läpi myöhemmin järjestettävässä erillisessä koulutuksessa.

LAADIN METATIEDOT, JOTTA...

Asiakkaat löytäisivät paikkatietomme paremmin

Turhia kyselyjä asiakaspalveluun tulisi vähemmän

Päällekkäinen työ vähenisi eri organisaatioissa

Yhteistyö eri organisaatioiden välillä helpottuisi

Paikkatietojemme käyttö lisääntyisi talon sisällä ja ulkopuolella

TIEDONHAKUPALVELUT

The screenshot displays the Paikkatietoikkuna search interface. On the left is a navigation menu with categories like 'PAIKKATIEOIKKUNA', 'HAKU', 'KARTTASOT', 'KARTTASELITTEET', 'KARTTAJULKAISU', 'TEEMAKARTAT', 'ANALYYSI', 'KÄYTTÖOHJE', 'OMAT TIEDOT', 'KOORDINAATTI-MUUNNOS', and 'Kirjautu - Rekisteröidy'. The main search area is titled 'Haku' and has tabs for 'Paikkahaku' and 'Metatietohaku'. Below the search bar, there are links for 'Näytä kaikki hakutulokset' and 'Muokkaa hakuetoja'. The search results list various datasets with their titles, publication dates, and download icons. A map of Finland is visible on the right side of the interface, showing geographical features and labels like 'Kokkola Karliq', 'Björneborg', 'Jäämyranta', and 'Helsingfors'.

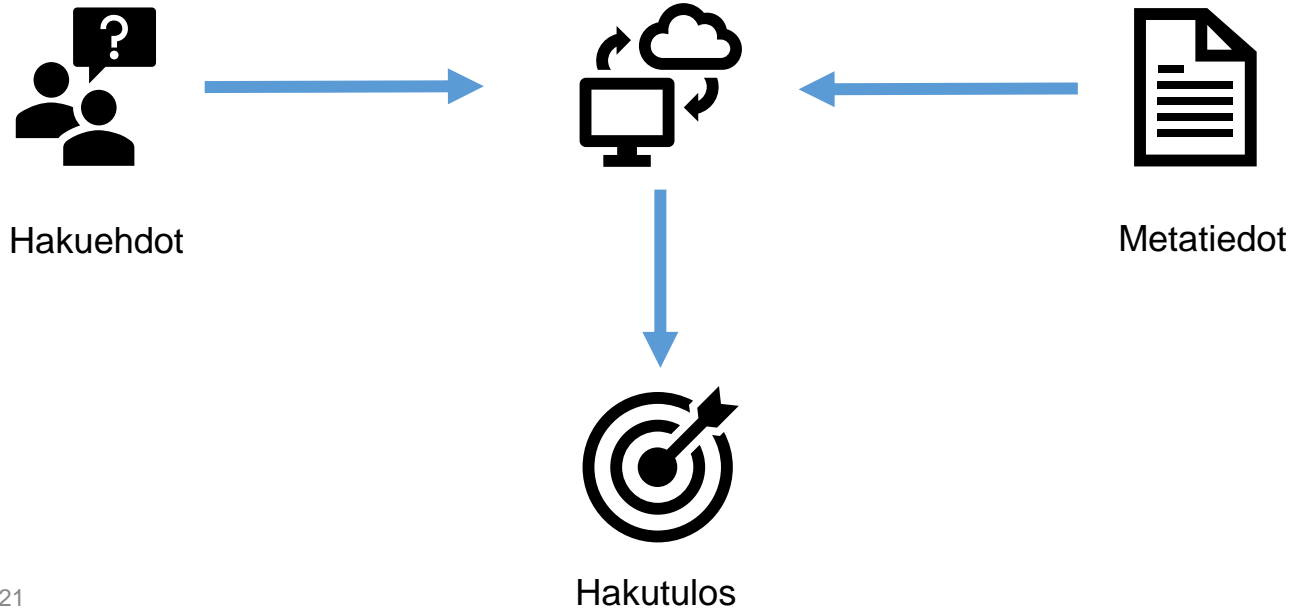
Valtakunnallisia tiedonhakupalveluja

- [Paikkatietoikkuna](#)
- [Avoindata.fi](#)

Organisaatioiden omia palveluja, esimerkiksi:

- [SYKE:n Metatietopalvelu](#)
- [GTK:n Hakku-palvelu](#)

METATIEDOT TIEDONHAKUPALVELUISSA

TAUSTALLA LAIT JA SUOSITUKSET

Eurooppalainen lainsäädäntö

- INSPIRE-direktiivi
- Tekninen ohje metatiedoista ja verkkopalveluista

Kansallinen lainsäädäntö

- Laki paikkatietoinfrastruktuurista
- Asetus paikkatietoinfrastruktuurista

Standardit ja suositukset

- JHS 158: Paikkatiedon metatiedot
- ISO 19115: Geographical information - Metadata

METATIEDOISTA LAINSÄÄDÄNNÖSSÄ

- INSPIRE-direktiivi: ”Jäsenvaltioiden on varmistettava, että liitteissä I, II ja III lueteltuja tietoryhmiä vastaavista paikkatietoaineistoista ja **paikkatietopalveluista tuotetaan metatietoja** ja että nämä metatiedot pidetään ajan tasalla.”
- Laki paikkatietoinfrastruktuurista: ”**Paikkatietoa hallinnoivan viranomaisen on laadittava ja pidettävä ajan tasalla** tämän lain soveltamisalaan kuuluvia paikkatietoaineistoja ja näitä **aineistoja koskevia tietopalveluja kuvaavat tiedot (metatiedot).**”
- Asetus paikkatietoinfrastruktuurista: ” Paikkatietoaineistojen ja -palveluiden ominaisuuksien muuttuessa siten, että myös paikkatietoinfrastruktuurista annetun lain 4 §:ssä tarkoitettut metatiedot muuttuvat, **päivitetyt metatiedot on liitettävä hakupalveluun** samanaikaisesti kuin muuttunut aineisto tai palvelu asetetaan tietoverkossa saataville. Uusien aineistojen metatiedot on liitettävä hakupalveluun samanaikaisesti kuin uusi aineisto asetetaan tietoverkossa saataville.”

INSPIRE-PALVELUJEN METATIEDOT

PERUSTIEDOT

- Nimi
- Tiivistelmä
- Resurssin tyyppi (aineisto / aineistosarja / **palvelu**)
- Resurssin osoite (linkki palveluun)
 - Jos ATOM, valitse: INSPIRE-ATOM.
- Liitännäisresurssi (linkki liittyvän aineiston metatietoihin)
 - **Palvelun metatiedoista on oltava linkki vähintään yhden aineiston metatietoihin.**

LUOKITTELU

Paikkatietopalvelun tyyppi

Valitse *yksi* seuraavista:

- Hakupalvelu (INSPIRE)
- Katselupalvelu (INSPIRE)
- Latauspalvelu (INSPIRE)
- Muunnospalvelu (INSPIRE)
- Muu palvelu (INSPIRE)

Avainsana

Seuraavat avainsanat ovat *pakollisia*:

- [INSPIRE-teema](#)
- [Paikkatietopalvelujen luokittelu](#)
 - Karttakuvapalvelu (WMS)
 - Tietokohdepalvelu (WFS)
 - Tietotuotepalvelu (Atom)
- avoindata.fi (jos avoin palvelu)
- Ei-INSPIRE (jos ei INSPIRE-palvelu)

KATTAVUUS

Maantieteellinen kattavuus

- Sijaintia rajaava suorakaide
- Eteläisin, pohjoisin, läntisin ja itäisin koordinaatti
- Toteuta näin:
 - Kirjoita WGS84-koordinaatit kahden desimaalin tarkkuudella TAI
 - Piirrä kattavuus kartalle.
- **Määriteltävä vain, jos palvelulla selkeä sijainnillinen kattavuus.**

Aika

- Palvelun julkaisu-, muokkaus- tai luontipäivä
 - Voit määritellä samalle palvelulle useamman päivämäärän.
- Voit lisäksi määritellä ajallisen kattavuuden.
 - **Ei pakollinen tieto.**
 - Ajanjakso, jolta ajalta palvelun tiedot ovat.

SÄÄNTÖJENMUKAISUUS

- Onko palvelu INSPIRE-vaatimusten mukainen?
- **Otsikko:** ” KOMISSION ASETUS (EY) N:o 976/2009, annettu 19 päivänä lokakuuta 2009, Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2007/2/EY täytäntöönpanosta verkkopalvelujen osalta” – **älä muuta tekstiä!**
 - INSPIRE-asetus, jonka vaatimukseen palvelua verrataan.
- **Päivämäärä:** 19.10.2009 – **älä muuta tekstiä!**
 - Päivämäärä, jolloin INSPIRE-asetus on julkaistu.
- **Selite:** ”Palvelu [ON / EI OLE] Inspire-vaatimusten mukainen WMS-palvelu.” – **muokkaa tekstiä sen mukaan, onko palvelu INSPIRE-vaatimusten mukainen vai ei**
- Sääntöjenmukainen: [Ei arvioitu / **Sääntöjenmukainen** / Ei sääntöjenmukainen] – **valitse sääntöjenmukainen, jos palvelu on INSPIRE-vaatimusten mukainen**
 - Linkitykset aineistojen ja palvelujen välillä eivät toimi, jos ei valittuna.

SAATAVUUS- JA KÄYTTÖRAJOITTEET

Saatavuusrajoitteet: Onko palvelun julkista saatavuutta rajoitettu?

- Paikkatietohakemisto luo linkin komission sivuille, jossa rajoite on määritelty tarkemmin (englanniksi).

Käyttörajoitteet: Onko palvelun käyttöä rajoitettu esim. lisenssiehdoilla?

- Eikö löydy sopivaa vaihtoehtoa? Ehdota meille uutta ja lisäämme sen.
- Paikkatietohakemisto luo linkin lisenssiin valinnan perusteella.

Rajoitteiden kirjaamistapa muuttunut keväällä 2020 –
päivitä tiedot!

[Katso opastusvideo.](#)

YHTEYSTIEDOT

- Vastuutaho: Organisaatio, joka vastaa palvelusta
- Metatiedon yhteystaho: Organisaatio, joka vastaa palvelun *metatiedoista*
- Yhteystiedot:
 - Nimi: Organisaation nimi – **älä käytä henkilön nimeä!**
 - Sähköposti: Organisaation sähköpostiosoite – **älä käytä henkilökohtaista sähköpostiosoitetta, jos vain mahdollista!**
 - Rooli: Organisaation rooli palvelusta tai sen metatiedoista vastaavana tahona – **valitse metatiedon yhteystaholle aina rooliksi ”yhteystaho”!**
- Metatiedon päiväys: päivämäärä, jolloin metatiedot viimeksi päivitetty – **Paikkatietohakemisto täyttää automaattisesti!**
- Metatiedon kieli: kieli, jolla metatiedot on laadittu kolmikirjaimisena (englanninkielisenä) kielikoodina – **suomi = fin**

<https://youtu.be/EEcL4KtTNok>

PAIKKATIETOHAKEYMISTO

PAIKKATIETOHAKEMISTO

- Aineistojen ja palvelujen metatietojen laatiminen ja ylläpito
 - Voi luoda uusia ja muokata vanhoja metatietoja.
 - Omat mallipohjat aineistojen, palvelujen ja kuntien metatiedoille.
- Suunnattu paikkatiedon tuottajille, joilla on omia paikkatietoaineistoja ja –palveluja
 - Pyydä tunnus sähköpostitse metatieto@maanmittauslaitos.fi
- 1377 metatietokuvailua, joista 240 palvelun metatietoa
 - Katselupalvelu (142), Latauspalvelu (88), Hakupalvelu (1), Muu (3)
- Paikkatietohakemistossa julkaistut metatiedot on mahdollista esittää myös muissa palveluissa.
 - Esim. Paikkatietoikkuna, Avoindata.fi, INSPIRE Geoportal
 - Suositellaan käyttämään näitä palveluita tiedonhakuun

EDITORI

- Metatiedon laatijalle
 - Uusi metatieto >> Palvelu >> Valitse mallipohja >> Uusi metatietodokumentti
 - Muokkaa metatietoja >> Hae metatietodokumentti >> Muokkaa
- Muokkaa metatiedot edellä kuvatun mukaisesti >> Tallenna / Tallenna ja sulje
 - Osa tiedoista on annettu valmiina mallipohjissa.
 - Voit tallentaa ja sulkea keskeneräiset metatiedot, ja jatkaa myöhemmin.
- Validoi metatiedot >> TG Version 2.0 – Network Services >> Korjaa virheet validointiraportin mukaisesti >> Tallenna / Tallenna ja sulje
 - Toista validointi, kunnes virheitä ei enää esiinny (kaikki kohdat ovat vihreitä raportissa)
- Metatiedot laadittu ja validoitu >> Julkaise metatiedot
 - Vasta julkaistut metatiedot näkyvät muille ja muissa palveluissa, kuten INSPIRE Geoportal – palvelussa.

DEMO: PAIKKATIETOHAKEMISTO

VALIDOINTIRAPORTTI

- INSPIRE-validointiraportti >> Validoinnin tulos: PASSED / FAILED.
 - PASSED >> Voit sulkea ponnahdusikkunan ja tallentaa metatietosi. Kaikki on kunnossa.
 - FAILED >> Klikkaa lisätietoja validoinnista >> Korjaa kaikki **punaiset** kohdat.
- [Tulkintaohje](#) auttaa virheiden korjaamisessa.
- Yleisimpiä virheitä:
 - Jonkin kentän tieto puuttuu. Voi olla myös lisätty kenttä ja jätetty sen tyhjäksi.
 - Kentän tieto on virheellisessä muodossa.
 - Saatavuus- ja käyttörajoitteet on annettu vanhassa muodossa.
 - Avainsana ei kuulu mihinkään asiasanastoon.
 - Vaadittua avainsanaa (esim. paikkatietopalvelun tyyppi) ei ole määritelty.
 - Sääntöjenmukaisuuden otsikko ei ole oikeassa muodossa.
 - Sääntöjenmukaisuuden arvoa ei ole määritelty.
 - Palvelun metatiedoista ei ole linkkiä aineiston metatietoihin.
- Kysy apua, me autamme mielellämme osoitteessa metatieto@maanmittauslaitos.fi.

METATIEDOT OMASTA METATIETOPALVELUSTA

Jos teillä täyttyvät seuraavat edellytykset, voimme hakea metatiedot Paikkatietohakemistoon suoraan omasta palvelustanne:

- Olette laatineet metatiedot omalle palvelimellenne.
- Käytössänne on CSW (OGC Catalogue Service for Web) –rajapintapalvelu.
- CSW-rajapintapalveluun on mahdollista tehdä hakuja ulkopuoliselta palvelimelta.

CSW-rajapintapalvelun kautta on myös mahdollista hakea metatiedot omaan metatietopalveluunne Paikkatietohakemistosta.

Ota yhteyttä metatieto@maanmittauslaitos.fi.

INSPIRE GEOPORTAL

INSPIRE GEOPORTAL

- EU:n komission ylläpitämä palvelu, johon kootaan jäsenmaista seuraavat tiedot:
 - Aineistojen metatiedot
 - Linkit aineistojen ja palvelujen metatietojen välillä
 - Aineiston metatietoihin linkitetyt palvelun metatiedot
- Suomen tiedot haetaan INSPIRE Geoportal –palveluun noin kerran viikossa Paikkatietohakemistosta.
 - Palveluun haetaan niiden aineistojen tiedot, joille ei ole merkitty ”Ei-Inspire”-avainsanaa.
- Komissio kerää vuosittain seuranta- ja raportointitiedot jäsenmaista.
 - Seuranta- ja raportointitiedot perustuvat INSPIRE Geoportal –palvelun tietoihin.

TARKISTA TIEDOT

1. Etsi aineisto INSPIRE Geoportal palvelusta.
2. Tarkista että aineiston vieressä on seuraavat symbolit:

	Aineiston metatiedot löytyvät INSPIRE Geoportal –palvelusta.
	Aineiston metatiedot on linkitetty latauspalvelun metatietoihin ja latauspalvelun metatiedot löytyvät INSPIRE Geoportal –palvelusta.
	Aineiston metatiedot on linkitetty katselupalvelun metatietoihin ja katselupalvelun metatiedot löytyvät INSPIRE Geoportal –palvelusta.

DEMO: INSPIRE-GEOPORTAL

MISTÄ APUA?

ME AUTAMME!

- [Paikkatietohakemisto](#)
- [Paikkatietohakemiston käyttöohje](#)

- [INSPIRE-tukisivut Maanmittauslaitoksen verkkosivuilla](#)
- Sähköposti: metatieto@maanmittauslaitos.fi

- [JHS 158 –suositus: Paikkatiedon metatiedot](#)

KIITOS! PIDETÄÄN YHTEYTTÄ!
METATIETO@MAANMITTAUSLAITOS.FI

MML
MAAN-
MITTAUS-
LAITOS